

Олена Пилипака,

провід. бібліотекар,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського,

Україна, Київ

ВІД БІБЛІОТЕЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА ДО БІБЛІОТЕЧНОЇ РЕГІОНАЛІСТИКИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Розглянуто основні напрями теоретичних досліджень та практичної діяльності в сучасному вітчизняному бібліотечному краєзнавстві. Виокремлено та описано історичне, етнографічне, літературне та культурно-мистецьке краєзнавство як основні взаємодоповнюючі напрями досліджень.

Обґрунтовано доцільність розширення масштабів краєзнавчої діяльності бібліотек до бібліотечної регіоналістики як ідеології і стратегії забезпечення інтересів регіонів.

Визначено перспективність розгортання краєзнавчого ресурсу бібліотеки в напрямі інтерактивності з елементами зворотного зв'язку з користувачами.

Ключові слова: бібліотеки, краєзнавство, регіоналізм, соціальні комунікації.

У сучасному глобалізованому суспільстві, поряд з потужним процесом розмивання культурних кордонів проявляються і протилежні тенденції – посилюється протидія глобальній уніфікації, активізується національна свідомість, у тому числі територіальна, регіональна ідентичність як компенсатор розмивання ціннісних орієнтирів у сучасному медіатизованому суспільстві [1, с. 35]. Отже, регіоналізм як наукова проблема та економічне, політичне і соціокультурне явище набуває особливої актуальності у сьогоднішньому світі та в Україні. Відповідно, зазначена проблематика актуалізується і у контексті бібліотекознавства. Як свідчать висновки польських дослідників, регіоналізм як філософія діяльності в посткомуністичних країнах становить шанс для бібліотекарів репрезентувати всі прояви культури регіону, поширювати соціальні ініціативи, впливати на виконання місцевими органами влади програм реалізації культурної політики, прагнути до «довготривалого вкорінення у культурному просторі та громадській свідомості» [2].

В Україні в умовах розвитку регіоналізму як наукової, так і практичної діяльності, зростання суспільного та наукового інтересу до цієї сфери,

бібліотечна діяльність розвивається в контексті сформованого раніше напрямку бібліотечного краєзнавства. На сьогодні роль бібліотек в інформуванні важко переоцінити: з тих установ та організацій, що займаються краєзнавством, саме бібліотеки є хранителями значної частини інформаційних краєзнавчих ресурсів, джерелами краєзнавчої інформації для населення і при цьому залишаються найбільш доступними установами для різних категорій користувачів. Отже, мета статті – проаналізувати основні напрями теоретичних досліджень та практичної діяльності і перспективи подальшого розвитку в сучасному бібліотечному краєзнавстві.

Забезпечення традиційними документами про край у повному обсязі та створення, функціонування й постійне оновлення краєзнавчих ресурсів в електронному середовищі публічних бібліотек України, їхнє об'єднання в корпоративні мережі, а також подальше освоєння ними невичерпних можливостей мережі Інтернет – важливі перспективні напрями бібліотечної краєзнавчої роботи. Як відомо, саме публічні бібліотеки в результаті краєзнавчої діяльності створюють важливу документально-інформаційну базу для розвитку всіх сфер життєдіяльності своїх регіонів. У свою чергу, це веде до інноваційних змін як в установах, доступних усім верствам населення, так і у суспільстві загалом.

Бібліотечне краєзнавство сформувалось в Україні як один із провідних напрямів діяльності обласних та регіональних публічних бібліотек. Як галузь професійної діяльності воно охопило майже всі бібліотеки України, а його теоретичне осмислення на базі узагальнення досвіду роботи окремих бібліотек знайшло відображення у досить потужній історіографії проблеми.

Аналіз публікацій сучасних українських бібліотекознавців, що працюють у галузі дослідження бібліотечного краєзнавства [1–4], дає змогу виокремити основні напрями зазначених досліджень: це – історичне, етнографічне, літературне та культурно-мистецьке краєзнавство як напрями, що тісно переплелися і взаємодоповнюють один одного. Активно різні питання краєзнавчої бібліотечної діяльності розробляються в Національній історичній бібліотеці України (НІБУ) дослідниками А. Скорохватовою, О. Михайловою, С. Смілянець, І. Чеховською, В. Кисельовою, М. Поліщук та ін. [3–8].

Вагомим внеском у формування, становлення вітчизняного бібліотечного краєзнавства є низка фундаментальних праць М. Кузнєцової [9], у яких досліджено та розроблено загальну схему і структуру видової класифікації складу ресурсів, продуктів та послуг із краєзнавства в електронному середовищі публічних бібліотек України. Стан та проблеми

бібліотечного краєзнавства досліджує М. Сергеева [10]. Автором проаналізовано становлення крайової бібліографії та реорганізаційні зміни в її формуванні, що базуються на використанні сучасних інформаційних технологій.

С. Денисенко, досліджуючи еволюцію наукових уявлень про краєзнавчий фонд бібліотеки [11], уточнює обсяг і зміст базових понять «краєзнавчий документ» і «краєзнавчий фонд» та обґрунтовує теоретичні, організаційні і методичні засади інтеграції краєзнавчих фондів бібліотек регіону в умовах інформатизації. Автор доходить висновку, що краєзнавчий фонд – документна база бібліотечно-інформаційного забезпечення краєзнавства, потребує нових наукових підходів до розробки теоретичних, організаційних та методичних засад його формування й використання на основі інтеграції краєзнавчих ресурсів бібліотек регіону та розвитку комп'ютерних і телекомунікаційних технологій. Фондоутворювальною ознакою краєзнавчого фонду автор визначає територіальний аспект змісту і походження документів; системоутворювальною ж ознакою – територіальний зміст документів, що становить сутність базових понять «краєзнавчий документ» і «краєзнавчий фонд», визначає основні відмінності краєзнавчого фонду як своєрідного типу бібліотечного фонду. Узагальнююче поняття «краєзнавчий фонд» пропонується розуміти як систематизовану сукупність документів, що за змістом і формою пов'язані з краєм. Розподільні поняття «підфонд краєзнавчих документів» і «підфонд місцевих документів» відбивають два основні напрями формування краєзнавчого фонду: 1) роботу з документами, пов'язаними з краєм за змістом; 2) роботу з документами, пов'язаними з краєм за походженням.

Проблемні питання методики організації матеріалів у зведених краєзнавчих каталогах обласних універсальних наукових бібліотеках України порушуються в дослідженнях І. Міляевич [12, 13]. Автор аналізує процес формування краєзнавчих бібліографічних ресурсів, розглядає організаційні та методичні питання створення краєзнавчих бібліографічних покажчиків, краєзнавчих каталогів та картотек бібліотеками різних типів, визначає схеми класифікації краєзнавчої літератури, висловлює свої пропозиції щодо структури каталогу, зокрема обґрунтовує необхідність збереження топографічної та персональної частини.

З метою вивчення етнічного складу населення, наявності, збереження і використання документів мовами національних меншин, фахівцями Національної історичної бібліотеки України було проведено дослідження, що дало змогу провести порівняльний аналіз статистичних

показників національного складу населення та мовної складової регіонів, вивчити стан використання документів мовами національних меншин у краєзнавчій діяльності бібліотек [14].

Бібліотечне краєзнавство розглядається фахівцями і в контексті патріотичного виховання, формування особистості на ґрунті історії, культури, традицій, зокрема – зростаючої ролі культурно-мистецьких, літературних напрямів бібліотечного краєзнавства.

Теоретичне осмислення знайшла і діяльність у галузі бібліотечного краєзнавства бібліотек вищих навчальних закладів та наукових установ різних регіонів. Так, у дослідженнях фахівців Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету [15] розглянуто нові можливості щодо виховання студентської молоді у краєзнавчому аспекті та наведено приклади сучасних форм роботи в цьому напрямі; досліджується роль бібліотеки вищого навчального закладу у збереженні та популяризації творчої спадщини колективу університету, велику увагу приділено особливостям формування краєзнавчої колекції бібліотеки вишу, підготовки бібліографічних та біобібліографічних посібників краєзнавчого характеру, популяризації праць викладачів університету. Засади формування краєзнавчих бібліографічних ресурсів на прикладі наукової бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка розкриває В. Прокопчук [16].

Ґрунтовно досліджено проблемно-краєзнавчий аспект у віковій діяльності Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України [17].

Досить активно сьогодні науковцями досліджуються основні форми роботи сучасних бібліотек для популяризації краєзнавчої бібліотечної діяльності як традиційні, так і сучасні інформаційні краєзнавчі ресурси.

Обґрунтовується необхідність тісної співпраці бібліотек із населенням певного регіону, що надає їм пріоритетного статусу для реалізації інформаційної, освітньої, культурологічної, виховної, пізнавальної, інтелектуальної функцій бібліотеки. Наголошується на важливості підвищення інформаційної культури читачів та маркетингової діяльності бібліотек як засобу та інструменту оптимізації процесу обслуговування і розширення сфери впливу бібліотеки.

На сучасному етапі важливим напрямом роботи можна визначити наповнення краєзнавчого фонду шляхом створення бібліотекою електронного краєзнавчого продукту з публікацією його в мережі Інтернет [18–24]. Серед найбільш поширених краєзнавчих баз даних – бібліографічні, адресно-довідкові, біографічні (персональні), тематичні (такі, що

стосуються окремих історичних подій, культурних явищ тощо), універсальні. Як приклад останніх можна навести бази даних, що охоплюють календар знаменних і пам'ятних дат краю, відповідно, поєднують тематику подій, явищ, географічних об'єктів та ін., а також узагальнювальні роботи, що пропонують професійну навігацію у краєзнавчих ресурсах і методичні рекомендації для її забезпечення [18, 19]. Відповідні розробки покликані удосконалити відображення краєзнавчої інформації, оптимізувати процес визначення еквівалентності, ієрархічних та асоціативних зв'язків бібліографічних даних, віддзеркалених в електронному краєзнавчому систематичному каталозі.

За наслідками ряду досліджень [20, 21] працівниками НБУ створено низку путівників по краєзнавчих веб-ресурсах бібліотек України [22, 23], що стало першою спробою забезпечити централізований доступ до краєзнавчого веб-контенту провідних публічних бібліотек країни.

Підсумовуючи, варто наголосити на тому, що діяльність бібліотек, як і наукові дослідження, що її узагальнюють, зосереджені, в основному, на формуванні, зберіганні та використанні фонду краєзнавчих і місцевих документів; формуванні, веденні та використанні краєзнавчого довідково-бібліографічного апарату; створенні системи краєзнавчих бібліографічних посібників та баз даних; бібліотечно-бібліографічному обслуговуванні краєзнавчо-інформаційними ресурсами.

Публічні бібліотеки, працюючи за перспективними напрямками краєзнавчої діяльності в електронному середовищі, розширюють її межі, забезпечують електронними ресурсами цього інформаційного спрямування широкий загал користувачів. Відзначимо, що саме бібліотечне краєзнавство може розглядатись як узагальнююче для різних наукових досліджень відповідного напрямку (географічних, історичних, літературних тощо), оскільки воно висвітлює їх набутки шляхом фіксації джерел інформації, систематизації у краєзнавчій бібліографії всіх напрацювань.

Водночас, як свідчать висновки західних дослідників, регіоналізм як філософія діяльності становить шанс для бібліотекарів не лише репрезентувати усі прояви культури регіону, а й поширювати соціальні ініціативи, впливати на виконання місцевими органами влади програм реалізації культурної політики, прагнути до «довготривалого вкорінення у культурному просторі та громадській свідомості» [7].

Відповідно, перспективи подальшого розвитку досліджень можуть бути орієнтовані на поглиблення розробки проблем теорії та методики не просто бібліотечного краєзнавства, а й розширення його до бібліотечної регіоналістики як ідеології і стратегії, призначенням яких є забез-

печення інтересів регіонів; процес реалізації прагнень і потреб регіонального співтовариства.

Перспективним видається також розгортання краєзнавчого ресурсу бібліотеки в напрямі інтерактивності з елементами зворотного зв'язку з користувачами.

Список використаних джерел

1. *Половинчак Ю.* Регіональна ідентичність та образ регіону у інтернет просторі / Ю. Половинчак // Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky. – 2016. – № 4. – pp. 35–38.

2. *Лядоручький Я.* Бібліотека і мала вітчизна. Регіоналізм, глобалізм, культурний капітал і центральноєвропейська спадщина як виклик для сучасних бібліотек [Електронний ресурс] / Я. Лядоручький // Матеріали шостої міжнар. наук.-практ. конф., 10–11 верес. 2015 р. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/29651/4/7-38-40.pdf>. – Назва з екрана.

3. Бібліотека в освітньому просторі. Бібліотечне краєзнавство / редкол.: О. О. Мацей, С. А. Молчанова, О. О. Костюк ; голов. ред. О. Б. Айвазян // Інформ. бюл. для працівників бібліотек ДВНЗ Хмельницької області. – Хмельницький: ХНУ, 2016. – № 21. – 80 с.

4. *Кисельова В. П.* Краєзнавча діяльність бібліотек / В. П. Кисельова, З. Х. Мусіна, С. І. Смілянець ; ред. Н. М. Кушнаренко // Держ. іст. б-ка України : метод. посіб. – Київ : ДІБУ – 2002.

5. *Михайлова О. В.* Краєзнавчі бібліографічні ресурси бібліотек України: Краєзнавча робота в бібліотеках України / О. В. Михайлова, В. П. Кисельова // Держ. іст. б-ка України : інформ. бюл. (2001–2005: за матеріалами дослідж.). – Київ, 2007. – Вип. 18. – 72 с.

6. *Кисельова В. П.* Теорія, методика і практика бібліотечного краєзнавства / В. П. Кисельова, Т. С. Кудласевич, С. І. Смілянець // Держ. іст. б-ка України : бібліогр. покажч. (1997–2006). – Київ : ДІБУ, 2007. – 125 с.

7. *Волошінська Н. О.* Науково-методичні рекомендації з виявлення, відбору та опрацювання краєзнавчих документів для бази даних «Історія міст і сіл України» / Н. О. Волошінська, О. В. Михайлова, В. П. Кисельова ; ред.: І. В. Чеховська, Т. С. Кудласевич ; відп. за вип. А. В. Скорохатова // Нац. іст. б-ка України. – Київ, 2016. – 74 с.

8. Теорія, методика і практика бібліотечного краєзнавства / упоряд.: В. П. Кисельова, Т. С. Кудласевич ; ред. О. В. Михайлова // Нац. іст. б-ка України : бібліограф. покаж. (2007–2016). – Київ : НАКККіМ, 2017. – 192 с.

9. *Кузнецова М.* Класифікація бібліотечних електронних ресурсів з краєзнавства як платформа функціонування їхньої цілісної системи / М. Кузнецова // Вісн. Книжк. палати. – 2009. – № 6. – С. 24–28.

10. *Сергєєва М. В.* Бібліотечне краєзнавство: стан та проблеми / М. В. Сергєєва // Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2013. – С. 409–421.

11. *Денисенко С. О.* Еволюція наукових уявлень про краєзнавчий фонд бібліотеки / С. О. Денисенко // Нові виміри духовності на початку XXI ст. : зб. наук. пр. V Міжнар. наук. конф. (Суми, 28–29 листоп. 2014 р.). – Суми, 2015.

12. *Мілясевич І.* Зведений краєзнавчий каталог обласних універсальних наукових бібліотек: проблемні питання методики ведення / І. Мілясевич // Вісн. Книжк. палати. – 2009. – № 2. – С. 13–19.

13. *Мілясевич І.* Формування базових елементів вітчизняних краєзнавчих бібліографічних ресурсів в останнє радянське тридцятиріччя (1959–1990 рр.) / І. Мілясевич // Вісн. Львів. ун-ту. Серія: Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. – Львів, 2014. – Вип. 8. – С. 162–183.

14. *Кисельова В. П.* Краєзнавча робота в бібліотеках України / В. П. Кисельова, О. В. Михайлова; підгот.: ред. І. В. Чеховська // Нац. іст. б-ка України : інформ. бюл. – Вип. 24 – Київ, 2013.

15. Бібліотека в освітньому просторі. Бібліотечне краєзнавство / редкол.: О. О. Мацей, С. А. Молчанова, О. О. Костюк ; голов. ред. О. Б. Айвазян // Інформ. бюл. для працівників бібліотек ДВНЗ Хмельн. обл. – № 21. – Хмельницький : ХНУ, 2016. – 80 с.

16. *Прокопчук В.* Бібліотечне краєзнавство: сутність та перспективи / В. Прокопчук // Краєзнавство. – 2012. – № 4. – С. 15–20.

17. Віктор Вергунов: аграрник, науковець, педагог // Вісн. Книжк. палати. – 2015. – № 6. – С. 31–32.

18. *Кисельова В. П.* Примірна схема зведеного систематичного краєзнавчого каталогу. Краєзнавча робота в бібліотеках України / В. П. Кисельова, О. В. Михайлова, С. І. Смілянець // Держ. іст. б-ка України : інформ. бюл. – Вип. 19. – Київ, 2008. – С. 10–18.

19. *Кисельова В.* Зведена картотека матеріалів з історії міст і сіл України: «Про виявлення джерел з теми «Поляки на Волині» в Держ. іст. б-ці України» / В. Кисельова, С. Смілянець // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – № 12. – С. 19–20.

20. *Кисельова В. П.* Краєзнавча робота в бібліотеках України /

В. П. Кисельова, О. В. Михайлова, І. В. Чеховська; ред. Т. С. Кудласевич // Нац. іст. б-ка України : інформ. бюл. – Вип. 22 – Київ, 2011.

21. Краєзнавча робота в бібліотеках України / підгот.: В. П. Кисельова, О. В. Михайлова, І. В. Чеховська ; ред. Т. С. Кудласевич // Нац. іст. б-ка України : інформ. бюл. – Вип. 23 – Київ, 2012.

22. Путівник по краєзнавчих веб-ресурсах бібліотек України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nibu.kiev.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=382&Itemid=1905. – Назва з екрана.

23. Чеховська І. Путівник по мережових краєзнавчих ресурсах ОУНБ України на сайті Національної історичної бібліотеки України / І. Чеховська // Краєзнавство. – 2016. – № 3–4. – С. 297–301.

24. Чеховська І. Динаміка змін у краєзнавчому контенті на сайтах обласних універсальних наукових бібліотек України / І. Чеховська // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2016. – № 2. – С. 13–16.

Стаття надійшла до редакції 05.12.2018.

References

1. Polovynchak, Yu. (2016). Rehionalna identychnist ta obraz rehionu u internet-prostori [Regional Identity and the Image of the Region in the Internet Space]. *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky*, no. 4, pp. 35–38, Kyiv [in Ukrainian].

2. Liadorutskiy, Ya. (2015). Biblioteka i mala vitchyzna. Rehionalizm, hlobalizm, kulturnyi kapital i tsentralnoevropeiska spadshchyna yak vyklyk dlia suchasnykh bibliotek [The library and its small homeland. Regionalism, Globalization, Cultural Capital and Central European Heritage as Challenges for Modern Libraries]. *Materialy shostoi mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, 10–11 veresnia 2015 roku*. Retrieved from <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/29651/4/7–38–40.pdf> [in Ukrainian].

3. Aivazian, O. B., Matsei, O. O., Molchanova, S. A., Kostyuk, O. O. (2016). Biblioteka v osvithnomu prostori. Bibliotekne kraieznavstvo [Library in the educational space. Library Local History]. *Inform. biul. dlia pratsivnykiv bibliotek DVNZ Khmelnytskoi oblasti*, no. 21, p. 80. Khmelnytskyi [in Ukrainian].

4. Kyselova, V. P., Musina, Z. Kh., Smilianets, S. I. (2002). Kraieznavcha diialnist bibliotek: metodychni posibnyk [Regional studies of libraries: a methodical manual]. *Derzh. ist. b-ka Ukrainy: met. posib*. Kyiv [in Ukrainian].

5. Mykhailova, O. V., Kyselova, V. P. (2007). Kraieznavchi bibliohrafichni

resursy bibliotek Ukrainy, 2001–2005: (za materialamy doslidzhen) [Local linguistic resources of libraries of Ukraine, 2001–2005: (based on research materials)]. *Kraieznavcha robota v bibliotekakh Ukrainy: Informatsiinyi biuleten*, issue 18, p. 72. Kyiv [in Ukrainian].

6. Kyselova, V. P., Kudlasevych, T. S., Smilianets, S. I. (2007). Teoriia, metodyka i praktyka bibliotechnoho kraieznavstva [Theory, methodology and practice of library lore studies: a bibliographic index]. *Derzh. ist. b-ka Ukrainy: bibliohr. pokazhch. (1997–2006)*. (125 p.). Kyiv [in Ukrainian].

7. Voloshinska, N. O., Mykhailova, O. V., Kyselova, V. P. (2016). Naukovo-metodychni rekomendatsii z vyavleniia, vidboru ta opratsiuivannia kraieznavchych dokumentiv dlia bazy danykh «Istoriia mist i sil Ukrainy» [Scientific and methodical recommendations for the identification, selection and processing of regional documents for the database «History of cities and villages of Ukraine»]. *Nats. ist. b-ka Ukrainy*. (74 p.). Kyiv [in Ukrainian].

8. Kyselova, V. P., Kudlasevych, T. S., Mykhailova, O. V. (2017). Teoriia, metodyka i praktyka bibliotechnoho kraieznavstva [Theory, methodology and practice of library lore studies]. *Nats. ist. b-ka Ukrainy: bibliorafichnyi pokazhchik (2007–2016)*. (192 p.). Kyiv [in Ukrainian].

9. Kuznetsova, M. (2009). Klasyfikatsiia bibliotechnykh elektronnykh resursiv z kraieznavstva yak platforma funktsionuvannia yikhoi tsilnoi systemy [Classification of library electronic resources in regional studies as a platform for the functioning of their integral system]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*, no. 6, pp. 24–28 [in Ukrainian].

10. Serhieieva, M. V. (2013). Bibliotechne kraieznavstvo: stan ta problemu. Suchasni problemy diialnosti biblioteky v umovakh informatsiinoho suspilstva [Library lore studies: the state and problems. Modern problems of library activity in the conditions of information society]. *Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki*, pp. 409–421. Lviv [in Ukrainian].

11. Denysenko, S. O. (2015). Evoliutsiia naukovykh uiavien pro kraieznavchyi fond biblioteky [Evolution of scientific notions about the local lore fund of the library]. *Novi vymiry dukhovnosti na pochatku XXI stolittia: zbirnyk naukovykh prats V Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii (Sumy, 28–29 lystopada 2014 r.)*, Sumy [in Ukrainian].

12. Miliasevych, I. (2009). Zvedenyi kraieznavchyi katalog oblasnykh universalnykh naukovykh bibliotek: problemni pytannia metodyky vedennia [Consolidated regional catalog of oblast universal scientific libraries: problem questions of methodology of conducting]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty – Bulletin of the Book Chamber*, no. 2, pp. 13–19. Kyiv [in Ukrainian].

13. Miliasevych, I. (2014). Formuvannia bazovykh elementiv vitchyznianskykh kraieznavchyykh bibliohrafichnykh resursiv v ostannieadianske trydtsiatyrychchia (1959–1990 rr.) [Formation of the basic elements of local studies bibliographic resources in the last Soviet thirtieth year, 1959–1990]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii: Knyhoznavstvo, bibliotekoznavstvo ta informatsiini tekhnologii*, issue 8, pp. 162–183, Lviv [in Ukrainian].

14. Kyselova, V. P., Mykhailova, O. V. (2013). Kraieznavcha robota v bibliotekakh Ukrainy: informatsiyni biuleten [Local studies work in libraries of Ukraine: newsletter]. *Nats. ist. b-ka Ukrainy: inform. biuleten*, issue 24, Kyiv [in Ukrainian].

15. Aivazian, O. B., Matsei, O. O., Molchanova, S. A., Kostiuk, O. O. (2016). Biblioteka v osvithnomu prostori. Bibliotekne kraieznavstvo [Library in the educational space. Library Local History]. *Inform. biul. dlia pratsivnykyv bibliotek DVNZ Khmelnytskoi oblasti*, no. 21, p. 80. Khmelnytskyi [in Ukrainian].

16. Prokopchuk, V. (2012). Bibliotekne kraieznavstvo: sutnist ta perspektyvy [Library Local studies: Essence and Prospects]. *Kraieznavstvo – Local Studies*, no. 4, pp. 15–20 [in Ukrainian].

17. Viktor Verhunov: ahrarnyk, naukovets, pedahoh. (2015). [Victor Vergunov: agrarian, scientist, teacher]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty – Bulletin of the Book Chamber*, no. 6, pp. 31–32 [in Ukrainian].

18. Kyselova, V. P., Mykhailova, O. V., Smilianets, S. I. (2008). Prymirna skhema zvedenoho systematychnoho kraieznavchoho katalohu. Kraieznavcha robota v bibliotekakh Ukrainy [An exemplary scheme of a consolidated systematic regional catalog. Local linguistic work in libraries of Ukraine]. *Derzh. ist. b-ka Ukrainy: informatsiyni biuleten*, issue 19, pp. 10–18. Kyiv [in Ukrainian].

19. Kyselova, V., Smilianets, S. (2003). Zvedena kartoteka materialiv z istorii mist i sil Ukrainy: «Pro vyavlennia dzherel z temy «Poliaky na Volyni» v Derzh. ist. b-tsi Ukrainy» [Composite card index of materials on the history of cities and villages of Ukraine: «On the identification of sources on the topic «Poles in Volyn» in the State. Historical Library of Ukraine»]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty – Bulletin of the Book Chamber*, no. 12, pp. 19–20 [in Ukrainian].

20. Kyselova, V. P., Mykhailova, O. V., Chekhovska, I. V. (2011). Kraieznavcha robota v bibliotekakh Ukrainy [Local studies work in libraries of Ukraine]. *Nats. ist. b-ka Ukrainy: inform. biuleten*, issue 22. Kyiv [in Ukrainian].

21. Kyselova, V. P., Mykhailova, O. V., Chekhovska, I. V. (2012). Kraieznavcha robota v bibliotekakh Ukrainy [Local studies work in libraries

of Ukraine]. *Nats. ist. b-ka Ukrainy: inform. viuleten*, issue 23. Kyiv [in Ukrainian].

22. Putivnyk po kraieznavchykh veb-resursakh bibliotek Ukrainy [Guide to local lore resources of libraries of Ukraine]. Retrieved from http://www.nibu.kiev.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=382&Itemid=1905 [in Ukrainian].

23. Chekhovska, I. (2016). Putivnyk po merezhevyykh kraieznavchykh resursakh OUNB Ukrainy na сайті Natsionalnoi istorychnoi biblioteky Ukrainy [Guide to the network of local lore resources of the National Academy of Sciences of Ukraine on the site of the National Historical Library of Ukraine]. *Kraieznavstvo: mistsevi doslidzhennia – Study of Particular Region*, no. 3–4, pp. 297–301 [in Ukrainian].

24. Chekhovska, I. (2016). Dynamika zmin u kraieznavchomu kontenti na saitakh oblasnykh universalnykh naukovykh bibliotek Ukrainy [Dynamics of changes in local linguistic content on the sites of regional universal scientific libraries of Ukraine]. *Bibliotechnyi forum: istoriia, teoriia i praktyka – Library Forum: History, Theory and Practice*, no. 2, pp. 13–16 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 26.12.2018.

Olena Pylypaka,

Leading Librarian,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine,
Ukraine, Kyiv

From the Library Region Studies to the Library Regionality: State and Prospects of Research

The main directions of theoretical researches and practical activities in modern national library study as a part of local lore are stated. The expediency of widening of scales of local history activity of libraries to library regionalism as ideology and the strategy of ensuring interests of regions is proved.

It is determined that libraries activity in local studies, as well as general scientific studies, are concentrated mainly on the formation, storage and use of the regional and local documents collection; the formation, management and use of the regional bibliographic and bibliographic apparatus; creation of the system of bibliographic manuals for local studies and databases; library and bibliographic service of local information resources.

The expediency of extending the scope of libraries linguistic activity to library regionalism as an ideology and strategy of ensuring the interests of the regions is substantiated. The prospect of deploying the library's regional resource in the direction of interactivity, with elements of feedback with the users is determined.

Keywords: libraries, study of local lore, regionalism, social communications.